

[A. M. Hansen.]

for ikke andet end udtale vor Tilfredshed med Foreldrerettens Udvidelse gennem dette Lovforslag.

Et andet Punkt, som gør, at man kan se bort fra de Ting, som jeg begyndte med at omtale, og alligevel med Glæde stemme for Forslaget, er, at vi nu faar Amtsskolekonsulenten, det vejledende pædagogiske Tilsyn. Jeg tvivler ikke om, at denne Institution rundt omkring i Amterne vil betyde en stor og rig Udvikling for vor Folkeskole. Det er et gammelt Krav fra Lærerne, som allerede omtalt, og det er et berettiget Krav. Den Lærer, der gerne vil følge med, har ikke Lejlighed til at sammenligne de Resultater, han naar, med de Resultater, andre Lærere naar. Det vil han faa ved dette Forbindelsesled mellem de forskellige Skoler, som det vejledende faglige Tilsyn er. Det Initiativ og den Befrugtning, der kan følge af Besøg af Skolekonsulenten, den erfarne Skolemand, der gæster Skole efter Skole, de Impulser, han kan komme med, maa man forvente vil virke inspirerende paa Skolens Arbejde, og det er en Glæde, at vi har kunnet samle et Flertal i begge Rigsdagens Ting om denne Bestemmelse.

At de private Skoler faar en Ordning, som de selv har ønsket, kan vi fra vor Side kun hilse med Glæde, ligesom vi ogsaa hilser med Glæde den Bestemmelse, der findes i Lovforslaget angaaende de hjemmeunderviste Børns Tilsyn, idet Skoledirektionen, naar den skønner det forsvarligt, kan fritage hjemmeunderviste Børn for Tilsyn.

Endelig er der et fjerde Punkt i Lovforslaget, som jeg ønsker at fremdrage. Det er, at der nu er opnaaet en Ændring af § 8, den, ja, jeg kunde fristes til at sige berygtede Afskedigelsesparagraf, som har sat saa meget ondt Blod rundt omkring, ikke saa meget gennem de Tilfælde, hvor den er blevet anvendt, som netop ved, at den var der. Man er nu naaet til, at et Flertal i Rigsdagen kan samle sig om en Ordning og en Ordning, som man vel uden at sige for meget kan sige vil blive tiltraadt med Glæde af de danske Lærere. Dette anser jeg ogsaa for et meget væsentligt Punkt.

Endelig maa jeg sige — og derigennem anbefale det andet her foreliggende Lovforslag —, at jeg hilser med Glæde, at den sønderjydske Ordning forbliver omtrent uforandret i den kommende Tid. Jeg anser nemlig denne Ordning for at være den bedste, og det havde været trist, om vi skulde have haft den sønderjydske Ordning med ind i

dette Kompromis; jeg holder mere af, at den bliver ved at staa som en Mønsterordning, idet jeg saa har Troen paa, at Udviklingen vil føre os derhen, at vi, belært af den udmærkede Virkning, denne Ordning har nede i disse Landsdele, ogsaa indfører den i det øvrige Land.

Vi har altsaa, som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen udtalte, flere Kategorier af Skoleordninger indenfor vort Lands Grænser. Der er jo ikke noget, dansk Folkesind mere vender sig imod, end Uniformering paa det aandelige Omraade, og derfor kan der efter min Mening ikke ske nogen Skade ved, at disse Former faar Lov til at brydes, saaledes at Erfaringen kan blive Befolkningens Læremester og man kan vælge mellem de forskellige Former og vælge den bedste.

Naar denne Lov, som i det store og hele betyder et vældigt Fremskridt for vor Folkeskole, bliver ført ud i den Aand, som jeg tror, den vil blive ført ud i, er det mit Haab, at vor Folkeskole i Ordets egentligste Forstand vil blive Folkets Skole, saaledes at det er de skolesøgende Børns Forældre, der efterhaanden faar det fulde Ansvar for, hvorledes denne Skole indrettes. Sker dette først, tvivler jeg ikke om, at det vil betyde en stærk Fremvækst i den danske Folkeskole.

Gregersen: Selv om desværre de økonomiske Forhold her i Landet er blevet de alt overskyggende, saa et saa vigtigt Spørgsmaal som det, vi forhandler i Dag, i nogen Grad er kommet til at staa i Skygge og ikke kan paaregne den Interesse, som det under roligere Forhold vilde kunne paaregne, tror jeg dog, at det i vide Kredse vil blive modtaget med Tilfredshed, at man nu endelig efter de mange Aars Strid om det Spørgsmaal naar til et Resultat, et Resultat, som ikke i nogen Henseende er revolutionært, men som dog indebærer Fremskridt henimod en friere Skole, maaske henimod den fri Skole, haaber jeg, som Retsforbundet ønsker, vi en Gang skal faa.

Det er sagt fra forskellig Side, at det, det drejede sig om med Hensyn til Skolen, var, at Skolen blev lagt saa nær ud til Befolkningen som muligt. Men saa nær som muligt vil sige at lægge Skolen fuldstændig i Befolkningens Hænder, og jeg lægger ikke Skjul paa, at det for os er Idealet, det, som vi tilstræber, og det, som en Gang maa naas. Det er i øvrigt det samme, som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen giver Udtryk, naar han siger, at Skolen skal blive Befolkningens Skole, det vil sige, at Befolkningen faar ikke alene den overvejende